

Лариса ЛЯХОЦЬКА

(Київ, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ ЗАКЛАДУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибинних перетворень у системі освіти, важливого значення набуває підготовка керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників для роботи в інформаційному суспільстві, які здатні забезпечити супровід реалізації освітньої політики як пріоритетної функції держави, що сприяє задоволенню освітніх і духовно-культурних потреб усіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розвитку їхньої здатності до саморозвитку та навчання упродовж всього життя.

Особливе місце в цьому процесі належить системі післядипломної освіти (ПО), оскільки вона за своїм призначенням фактично забезпечує підвищення кваліфікації фахівців, є інструментом перебудови освітньої галузі і, відповідно, соціальних перетворень на якісно новому рівні, що забезпечить розвиток національної науково-освітньої інформаційної мережі та інформаційних ресурсів за головними галузями знань, її приєднання, зокрема, до європейських науково-освітніх мереж. Саме в системі ПО, враховуючи специфіку контингенту слухачів, можна створити інноваційно-розвивальне середовище, в якому, спираючись на професійний досвід фахівців, ініціювати їхній професійний та особистісний розвиток, сприяти проектуванню слухачем власної стратегії ефективної професійної діяльності. Велика швидкість зростання потоків нової інформації, оновлення технологій її обробки та зберігання, зумовило розвиток нових технологій навчання, запровадження сучасних освітніх інструментів, що впливають на ефективність освітнього процесу закладу вищої освіти.

Ми констатуємо, що в час диджиталізації економіки та суспільства України викладачу закладу вищої освіти вже недостатньо просто користуватися комп'ютерною технікою, інтернетом, проходити навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Тепер він зобов'язаний постійно розвивати та удосконалювати інформаційно-комунікаційну компетентність через запровадження цифрових інструментів освітньої діяльності. Саме курси підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) за освітньо-професійною програмою з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес (ОПП), які запропоновані на кафедрі відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій в Центральному інституті післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (Університет) сприяють удосконаленню ІКТ-компетентностей науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Розроблена ОПП базується на компетентнісному підході, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу єдиної освітньої європейської системи та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING) .

ОПП є нормативним документом для організації освітнього процесу для таких категорій слухачів в Університеті, як: завідувачі кафедр і структурних підрозділів університетів, академій та інститутів з проблеми «Інформатизація освітнього процесу та дистанційного навчання»; викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання університетів, академій та інститутів; науково-педагогічні працівники з проблеми «Впровадження інформаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес університетів, академій, інститутів» та ін.

ОПП встановлює профілі загальних і спеціальних компетентностей працівників із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, вимоги до змісту підвищення кваліфікації цих напрямів слухачів на компетентнісній основі, нормативну частину змісту навчання, засвоєння яких забезпечує оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок працівників із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційного рівня вимог Національної рамки кваліфікації. Документ надає рекомендований перелік інваріантних і варіативних навчальних модулів, нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою, форми оцінювання результатів навчання, вимоги до оцінювання результатів навчання тощо.

Мета навчання за освітньо-професійною програмою полягає в удосконаленні управлінської, науково-методичної та професійно-фахової компетентностей керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес, розвитку загальних і спеціальних компетентностей, застосуванні оновлених компетентностей в умовах соціальних трансформацій.

Таким чином, підвищення кваліфікації слухачів за ОПП полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків, формування інформаційно-цифрової компетентності індивідуумів в умовах інформаційного суспільства, відкритої освіти та забезпечення освітнього процесу за дистанційною та змішаною формою навчання

ЛІТЕРАТУРА

1. Антошук С., Касьян С., Ляхоцька Л. Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес. ДЗВО Ун-т менедж.освіти, 2020. 30 с.
2. Open innovation, open science, open to the world. A vision for Europe. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3213b335-1cbc-11e6-ba9a-01aa75ed71a1>
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015. URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
4. Закон України «Про освіту» від 05.09. 2017 року № № 2145–VIII / Голос України від 27.09. 2017р.. № 178–179. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Вимоги до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 року. № 1518. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1857-13>.